

Posudek oponenta diplomové práce

Název: Mateřská a rodičovská dovolená v České republice a Rakousku

Diplomantka: Lucie Kubová

Oponent: JUDr. Jan Kotous

Předložená diplomová práce se zabývá poměrně mladým úsekem sociální politiky, totiž rodinnou politikou, resp. jejím vybraným úsekem – mateřskou a rodičovskou dovolenou, jejím vývojem a současným stavem v České republice a v sousedním členském státě EU, se kterým, zejména v právní oblasti, má náš stát nejtěsnější historické vazby. Rodinná politika se zpočátku vyvíjela na našem území jako součást sociální (chudinské) péče, později jako doplněk ke mzdě, nazývaný někdy nepřesně jako sociální mzda. Podobně se uplatňovala prakticky do poloviny minulého století i u našich nejbližších sousedů, v Rakousku a Německu. Na počátku 30. let minulého století vnesla Francie do státní péče o rodinu nový prvek, pronatalitní opatření, sledující zvýšení porodnosti. Od poloviny minulého století většina evropských zemí opouští, až na výjimky, pronatalitní cíle rodinné politiky a pod vlivem teorie sociálního státu začíná preferovat prvky „social welfare“. V současnosti lze kvalifikovat rodinnou politiku ve státech Evropské unie jako komplexní soubor opatření, jejichž realizace se vedle v diplomové práci zkoumaných otázek mateřství a rodičovství, soustřeďuje ještě na výchovu a výživu dětí v rodině, ochranu žen a dětí a pomoc při ztrátě živitele.

Diplomantka předložila poměrně vyčerpávající diplomovou práci, ve které se pokouší zhodnotit zkoumanou sociálněprávní problematiku od nástinu jejího historickoprávního vývoje až po současné období. Zabývá se otázkami dávek poskytovaných v souvislosti s mateřstvím a rodičovstvím v systému nemocenského pojištění a dávkami poskytovanými v souvislosti s mateřstvím a rodičovstvím ze systému státní sociální podpory. V závěrečné kapitole se diplomantka pokusila, kromě srovnání studované problematiky v obou uvedených státech, naznačit vlastní závěry de lege ferenda.

Práci členěnou do 6 kapitol, úvodu a závěru, doplňuje seznam použité literatury a německé resumé. Poznámkový aparát uvádí diplomantka pod čarou u jednotlivých kapitol. Celkově hodnotí oponent předloženou diplomovou práci jako průměrnou, která svým rozsahem i obsahem zpracované tematiky sice přesahuje obvyklou úroveň diplomových prací, ale která poměrně často vykazuje zřetelnou kompilaci a popisnost, bez známky právní analýzy studovaných předpisů. Proto podle názoru oponenta měla diplomantka více využít odborné literatury ze srovnávací oblasti, (např. Tomeš: Sociální politika, teorie a mezinárodní zkušenost a metodologických statí dr.V.Ryše o sociálně právní komparatistice uveřejněných ve sborníku Sociální politika v evropských zemích). Po formální stránce předložená diplomová práce vyhovuje nárokům kladeným na tento druh prací na právnické fakultě UK. Při obhajobě by měla diplomantka vysvětlit a doplnit jak je vnímána v zemích EU sociální událost – narození dítěte a jak jsou při této příležitosti zohledňována sociální hlediska při poskytování dávek.

Praha, 4. 12. 2008